

	УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ Технолошки факултет					
	<i>Студијски програм: Хемијско инжењерство и технологија</i>					
	II циклус студија	I година студија				
Пун назив предмета	ПРОЈЕКТОВАЊЕ ПРОЦЕСА ТРЕТМАНА ОТПАДНИХ ВОДА					
Катедра	Катедра за процесно инжењерство – Технолошки факултет					
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	ECTS			
02-2-042-1	изборни	I	6			
Наставник/ -ци	др Горан Тадић, ванредни професор, др Славко Смиљанић, доцент					
Сарадник/ -ци	др Горан Тадић, ванредни професор					
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)		Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)		Коефицијент студентског оптерећења S₀		
П	АВ	ЛВ	П	АВ	ЛВ	S ₀
2	0	2	60	0	60	2.00
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15 + 2*15 + 0*15 = 60 h			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 2*15*2.00 + 0*15*2.00 + 2*15*2.00 = 120			
Укупно оптерећење предмета (наставно + студентско): 60 + 120 = 180 сати семестрално						
Исходи учења	<ol style="list-style-type: none"> објаснити карактеристике отпадних вода; предложити идејна решење процеса пречишћавања и постројења за пречишћавање отпадних вода; познавати основне фазе пројектовања процеса пречишћавања отпадних вода; идентификовати одговарајуће алтернативе које могу бити разматране у поступку пројектовања; користити процесне симулаторе у сврху пројектовања; анализирати и презентовати начине рјешавања задатака и добијене резултате. 					
Условљеност						
Наставне методе	Предавања, вјежбе, рад у рачунарској лабораторији, семинарски рад					
Садржај предмета по седмицама	<ol style="list-style-type: none"> Избор јединичних процеса за третман отпадне воде. Механичке, хемијске и биолошке операције у третману вода. Алтернативе процесне линије (технологије) за третман отпадне воде. Принципијелне шеме третмана вода. Идејно решење процеса третмана и постројења за третман отпадне воде. Елементи пројекта процеса и постројења. Сакупљање отпадних вода. Процена количине отпадних вода. Састав отпадних вода. Хидраулика канализационог система. Основне операције и процеси у третману отпадних вода. Прорачун и димензионисање пумпних система: Врсте пумпних система. Висина дизања. Снага пумпе и степен корисног дејства. Губици корисне енергије при протицању флуида кроз цевовод и процесну опрему. Коагулација и флокулација: Стабилност честица у води. Принцип коагулације и флокулације. Јар тест. Време контакта и брзина мешања. Таложење I: Примарни таложници. Теорија дискретног таложења. Идеално таложење. Брзина таложења честица. Хоризонтални проточни таложници. Геометрија таложника. Таложење II: Ламелни таложници. Таложење флокулисаних честица. Брзине таложења и дужине путање флокулисане честице. Димензионисање ламелног таложника. Филтрација I: Врсте филтера за третман воде. Основни принципи филтрације кроз гранулисани слој. Избор типа, величине и испуне филтра. Филтрација II: Регулисање рада филтера. Проблеми при раду филтера. Брзина филтрације. Губитак притиска при филтрацији. Величина честица филтерских медија. Ефикасност филтера. Сепарација масти и уља. АПИ сепаратори, таложници (кларифиери) и коалесцентни филтери/сепаратори. Димензионисање АПИ сепаратора и таложника (кларифиера). Димензионисање коалесцентних филтера/сепаратора. Биолошки третман отпадних вода I: Кинетички параметри и материјални биланс биопроеца. Брзина микробног раста. Брзина одумирања микроорганизама. Принос биомасе. Биолошки третман отпадних вода II: Аеробни третман. Аеробни биолошки реактори. Аеробни филтери. Аеробне лагуне. Секундарно таложјење. Активни муљ. Основни процесни параметри. Биолошки третман отпадних вода III: Анаеробни третман. Основни процесни параметри. Анаеробни реактори. Анаеробни филтери. Дезинфекција: Дезинфекција хлором и дериватима хлора. Механизам хлорисања. Доза хлора. 					

	Количина резидуалног хлора. Потрошња дезинфекционог средства. Озонизација.			
Обавезна литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Metcalf & Eddy, Inc.	Wastewater Engineering: Treatment and Reuse, 4 th Edition, McGraw-Hill, Inc.	2003		
Допунска литература				
Аутор/ и	Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Howe, K.J., Hand, D.W., Crittenden, J.C., Trussell, R.R., Tchobanoglous, G.	Principles of water treatment, John Wiley & Sons, Inc.	2012	1-654	
Crittenden, J.C., Trussell, R.R., Han, D.W., Howe, K., Tchobanoglous, G.	Water Treatment: Principles and Design, 3 rd Edition, John Wiley&Sons, Inc.	2012	1-1805	
Frank, R.S., Nancy, E.W.	Environmental engineer's mathematics handbook, CRC Press.	2005	429-543	
Frank, R.S	Handbook of water and wastewater treatmentplant operations, Lewis Publishers.	2003	40-125, 479-543	
Lee, C.C., Lin, S.D.	Handbook of Environmental Engineering calculations, 2nd Edition, McGraw-Hill	2007	1450-1703	
Eckenfelder, W.W., Ford, D.L., Englande, A.J.	Industrial Water Quality, 4 th Edition, McGraw-Hill Education	2009		
Weiner, R.F., Matthews, R.A.	Environmental Engineering, Butterworth Heinemann, Elsevier Science	2003	153-232	
Cheremisinoff, N.P.	Handbook of water and wastewater treatment technologies, Butterworth Heinemann, Elsevier Science	2002	1-651	
Liu, D.H.F., Liptak, B.G.	Environmental Engineering, Handbook, CRC Press LLC	1999	---	
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента		Бодови	Процент
	Предиспитне обавезе			
	присуство предавањима/вјежбама		6	6 %
	семинарски рад		14	14 %
	колоквијум 1		25	25 %
	колоквијум 2		25	25 %
	Завршни испит			
	завршни испит (усмени)		30	30 %
УКУПНО		100	100 %	
Веб страница	www.tfzv.ues.rs.ba			
Датум овјере				